

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: O.Țurcan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I.Țurcan, V.Cotorobai, M.Anton)

DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Victor Brăguța, reprezentat de avocatul
Alexandru Savva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Prepeleța
Mihaela și Prepeleța Dina împotriva lui Brăguța Victor și Brăguța Valeriu cu
privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 octombrie 2017 Prepeleța Mihaela și Prepeleța Dina au depus cerere
de chemare în judecată împotriva lui Brăguța Victor și Brăguța Valeriu cu privire
la repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a
admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Brăguța Victor în beneficiul Dinei
Prepeleța prejudiciul cauzat în sumă de 19 920 lei, ce reprezintă valoarea pierdută
comercială a automobilului Hyundai Tucson, în rezultatul accidentului rutier
produs. S-a încasat din contul lui Brăguța Victor în beneficiul Mihaelei Prepeleța
suma de 20 000 de lei ce reprezintă prejudiciul moral cauzat. S-a încasat din
contul lui Brăguța Victor în beneficiul reclamantelor cheltuielile de judecată în
sumă de 1098 de lei. S-au respins cerințele față de Brăguța Valeriu ca fiind
neîntemeiate.

La 18 septembrie 2019 Brăguța Victor a contestat cu apel hotărârea din 18
iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului,
casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a
acțiunii. Totodată apelantul a solicitat repunerea în termenul de declarare a
apelului, invocând că nu a cunoscut despre examinarea litigiului dat. A menționat
că a aflat despre litigiul în cauza de la executorul judecătoresc la 04 septembrie
2019. Suplimentar a indicat că a părăsit teritoriul Republicii Moldova la 08
septembrie 2016 și nu a mai revenit în țară.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins
cererea apelantului Brăguța Victor cu privire la repunerea în termenul de atac al
hotărârii judecătorești. S-a restituit cererea de apel declarată de Brăguța Victor

ca fiind depusă în afara termenului legal. S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite de a se adresa cu o altă cerere de apel.

La 27 noiembrie 2019 Victor Brăguța, reprezentat de avocatul Alexandru Savva a declarat recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia.

La 17 februarie 2020 Victor Brăguța, reprezentat de avocatul Alexandru Savva a declarat recurs suplimentar împotriva încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău ca neîntemeiată.

A indicat că, la materialele cauzei lipsește dovada că instanța de fond a expediat dispozitivul hotărârii din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire către recurentul Victor Brăguța.

Totodată, a menționat că instanța de fond nu a dat dovadă de diligență în ceea ce privește asigurarea informării lui Victor Brăguța despre soluția instanței, prin neexpedierea în adresa acestuia a dispozitivului hotărârii, astfel nu și-a respectat obligația de a asigura participarea lui efectivă la proces.

Victor Brăguța pretinde că întru respectarea principiului egalității armelor, a principiului contradictorialității, a dreptului la apărare, pentru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, se impune casarea încheierii recurate și repunerea apelului declarat în termen.

Consideră că instanța de apel nu a stabilit toate circumstanțele cauzei care au o importanță pentru soluționarea pricinii, deoarece au fost interpretate eronat normele legale aplicabile speței.

Prin scrisoarea din 05 februarie 2020, nr.2r-109/2020 instanța de recurs a expediat intimatelor copia cererii de recurs care a fost recepționată de Prepelița Mihaela conform avizului de recepție (f.d.135-136).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimatele nu au depus.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victor Brăguța, reprezentat de avocatul Alexandru Savva urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 21 noiembrie 2019, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 27 noiembrie 2019, prin urmare cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Conform art. 116 alin. (1) -(4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din materialele dosarului se constată că la 26 octombrie 2017 Prepelița Mihaela și Prepelița Dina au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Brăguța Victor și Brăguța Valeriu cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Colegiul relatează că, Victor Brăguța a fost citat pentru data de 14 decembrie 2017, ora 12.30 pentru a se prezenta în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani pentru procedura de mediere și o dată cu citația i-a fost expediată și cererea de chemare în judecată și anexele la aceasta(f.d.55-57). Ulterior, Victor Brăguța a fost citat pentru data de 28.02.2018, ora 12:00 (f.d.73-75) pentru a se prezenta în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani pentru procedura de examinare în fond, concomitent, odată cu citația i-a fost expediată și încheierea de examinare în fond anexată la aceasta.

Prin procesul-verbal de înmânare a citației nr.130-cit.2/18 din 20.03.2018, orele 19.40 min, la domiciliul din mun. Chișinău str. Independenței 44, nr.10, ușa a fost deschisă de Nadejda Brăguța, care s-a prezentat drept soția lui Brăguța

Victor, care a comunicat că ultimul și Brăguța Valeriu cunosc despre examinarea litigiului dat (f.d.88).

La pronunțarea dispozitivului, Brăguța Victor și Brăguța Valeriu, nu au fost prezenți. Copia dispozitivului hotărârii a fost expediată părților Brăguța Victor și Brăguța Valeriu la 18 iulie 2018 (f.d. 94).

La 18 septembrie 2019 Brăguța Victor a contestat cu apel hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii. Totodată apelantul a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că nu a cunoscut despre examinarea litigiului dat. A menționat că a aflat despre litigiul în cauza de la executorul judecătoresc la 04 septembrie 2019. Suplimentar a indicat că a părăsit teritoriul Republicii Moldova la 08 septembrie 2016 și nu a mai revenit în țară.

Iar, prin încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantului Brăguța Victor cu privire la repunerea în termenul de atac al hotărârii judecătorești. S-a restituit cererea de apel declarată de Brăguța Victor ca fiind depusă în afara termenului legal. S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite de a se adresa cu o altă cerere de apel.

În argumentarea soluției, instanța de apel a invocat prevederile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că argumentul lui Brăguța Victor precum că a aflat de la executorul judecătoresc despre hotărârea contestată nu corespund materialelor pricinii, or, actele anexate la materialele cauzei denotă caracterul de rea credință a declarațiilor acestuia.

Instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că apelantul a omis termenul de depunere a cererii de apel, calculat în conformitate cu prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Respectiv, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind întemeiată și bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, în condițiile în care Brăguța Victor a omis termenul de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască despre pronunțarea dispozitivului hotărârii pe cauza dată.

În sensul dat, se va remarca că recurentul a cunoscut despre acțiunea intentată în instanța de judecată de intimați, astfel că, urma să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 2 decembrie 2005, Ponomaryov versus Ucraina din 3 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu buna-credință a drepturilor

procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. În această privință, Colegiul, de asemenea, menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauzele Melnic versus Republica Moldova din 14 noiembrie 2006 și Ceachir versus Republica Moldova din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului intimatului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Victor Brăguța, de avocatul Alexandru Savva și de a menține încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Victor Brăguța, reprezentat de avocatul Alexandru Savva.

Se menține încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Prepeșița Mihaela și Prepeșița Dina împotriva lui Brăguța Victor și Brăguța Valeriu cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru